

บทความวิจัย

การศึกษาปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมของสถานที่จัดงานสำหรับ อุตสาหกรรมไมซ์ในภาคใต้ตอนล่าง

เกดศิริ เจริญวิศาล¹

จันทร์จิตต์ ฐนะศิริ²

บทคัดย่อ

ปัจจุบันอุตสาหกรรมไมซ์ให้ความสำคัญต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันและเพิ่มคุณค่าทางธุรกิจ ทั้งนี้ สถานที่จัดงานเป็นองค์ประกอบสำคัญในอุตสาหกรรมไมซ์ ดังนั้น การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อระบุและศึกษาระดับความสำคัญของตัวชี้วัดด้านสิ่งแวดล้อมของสถานที่จัดงานสำหรับอุตสาหกรรมไมซ์ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามผู้รับบริการ 255 คน สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากองค์กรผู้รับจัดงานวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติพรรณนา หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

จากการวิเคราะห์ระดับความสำคัญแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้าน (1) พลังงานและภาวะเรือนกระจก (2) ทางกายภาพ (3) สังคมและการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และ (4) ขยะมูลฝอยเป็นปัจจัยที่มีระดับความสำคัญมากที่สุด ซึ่งประกอบด้วยตัวชี้วัดรวม 44 ตัวชี้วัด ที่ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญและนำมา

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการจัดการโรงแรม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
E-mail: kaedsiri@ms.su.ac.th

² อาจารย์สาขาวิชาการท่องเที่ยว คณะมนุษยศาสตร์และประยุกต์ศิลป์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
E-mail: jantajitt@hotmail.com

พิจารณาในการลงทุน พัฒนา และปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐานของสถานที่จัดงานเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันรวมถึงการกำหนดเป็นนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กรเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางการจัดงานในภูมิภาคอาเซียน นอกจากนี้ ตัวชี้วัดดังกล่าวยังนำไปเป็นแนวทางในการศึกษาเกณฑ์มาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของสถานที่จัดงานสำหรับอุตสาหกรรมไมซ์ต่อไป

คำสำคัญ: ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม สถานที่จัดงาน อุตสาหกรรมไมซ์

RESEARCH ARTICLE

The Study of Environmental Factors of the Venue for MICE Industry in Southern Thailand

Kaedsiri Jaroenwisan¹

Jantajit Thanasiri²

Abstract

Currently, MICE industry is focused on environmental conservation to gain competitive advantage and to create business value. Venue is the most important component of the MICE industry, therefore the purpose of this study to identify and determine the importance level of the venue environmental indicators for MICE industry. The research method used in this study was a quantitative method for obtaining data. The questionnaire was completed by 255 representatives of organizers using the service obtained by purposive sampling. Descriptive statistics which included percentage, mean, and standard deviation were used to analyze data.

Results of the importance level study revealed four important factors. They were (1) energy and greenhouse effect, (2) physical, (3) social and local participation, and (4) garbage following of 44 indicators which the venue should focus and consider on investment, development, and

¹ Assistant Professor, Ph.D., Hotel Management Program, Faculty of Management Science, Silpakorn University, E-mail: kaedsiri@ms.su.ac.th

² Lecturer, Tourism Department, School of Humanities and Applied Arts, University of The Thai Chamber of Commerce, E-mail: jantajitt@hotmail.com

improvement in facilities and infrastructures in venue for MICE industry. These factors could help enhance competitive advantage and policy formulation of organization in order to support MICE Asian hub strategy. Besides, these indicators can be used as a guideline in developing the venue environmental standard for MICE industry in the future.

Keywords: Environmental Factors, Venue, MICE Industry

บทนำ

ในอดีตการจัดกิจกรรมขององค์กรไม่ว่าจะเป็นการจัดประชุม การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล การจัดสัมมนา และการจัดงานแสดงสินค้า หรือที่รู้จักกันในนาม “ไมซ์” (Meeting, Incentive, Convention and Exhibition: MICE) นิยมจัดในแถบภูมิภาคยุโรป แต่เมื่อพิจารณาข้อมูลจากรายงาน Statistic Report 2002-2011 โดย International Congress and Convention Association (ICCA) ที่ได้สะท้อนให้เห็นว่า สัดส่วนการจัดประชุมในปี พ.ศ. 2546 ที่กระจุกตัวอยู่ในภูมิภาคยุโรปประมาณร้อยละ 57 ของการจัดประชุมทั่วโลก มีแนวโน้มค่อย ๆ ลดลงมาอยู่ที่ประมาณร้อยละ 54 ในปี พ.ศ. 2554 ในขณะที่สัดส่วนจำนวนการจัดประชุมในภูมิภาคเอเชียและตะวันออกกลางในปี พ.ศ. 2546 ที่คิดเป็นร้อยละ 14 ของการจัดงานประชุมทั่วโลก มีแนวโน้มค่อย ๆ เพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ประมาณร้อยละ 17 ในปี พ.ศ. 2554 ซึ่งมีมูลค่ารายได้รวม 4,060 ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้นจากในปี พ.ศ. 2553 ที่มีมูลค่ารายได้รวม 3,518 ล้านดอลลาร์ หรือเพิ่มขึ้นประมาณ ร้อยละ 15 ต่อปี (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2556)

สำหรับประเทศไทยธุรกิจไมซ์เป็นหนึ่งในธุรกิจบริการที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศและมีความเชื่อมโยงกับธุรกิจการท่องเที่ยวอย่างใกล้ชิด จากข้อมูลของสำนักงานส่งเสริมการจัดการประชุมและนิทรรศการ (สสปน.) (Thailand Convention & Exhibition Bureau: TCEB) ระบุว่า มูลค่ารายได้ธุรกิจไมซ์จากนักเดินทางชาวต่างชาติในประเทศไทย เติบโตขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 7 ต่อปี และมีการประมาณการว่าจะมีแนวโน้มเติบโตขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 9 ต่อปี (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2556) แม้ว่าในปัจจุบัน ประเทศไทยจะมีขีดความสามารถในการรองรับการจัดงานกลุ่มไมซ์อย่างเพียงพอแต่การเพิ่มขึ้นของจำนวนการจัดงานและจำนวนนักเดินทางต่างชาติในอนาคต ประกอบกับผลจากการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนำมาซึ่งโอกาสของประเทศไทยในการเป็นศูนย์กลาง

การจัดงานในกลุ่มไมซ์ของภูมิภาค จึงจำเป็นอย่างยิ่งในการเตรียมความพร้อมทั้งในเชิงรุกและเชิงรับของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ประกอบการที่ต้องมุ่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและยกระดับการให้บริการด้านต่างๆ ให้เป็นสากล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของคนทั่วโลกที่ทุกคนต่างตระหนักและให้ความสำคัญ

ประเทศไทยนับเป็นประเทศแรกในภูมิภาคเอเชียที่สนับสนุนการจัดงานสีเขียวในอุตสาหกรรมไมซ์และใช้เป็นเครื่องมือส่งเสริมการตลาด (TCEB, 2015) อีกทั้งช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จากการศึกษาของ Bergin-Seers and Mair (2008) กล่าวว่า ผู้บริโภคมีความสนใจและเต็มใจที่จะจ่ายเพิ่มเติมสำหรับผลิตภัณฑ์สีเขียว ดังนั้น จึงเป็นที่น่าสนใจว่าองค์กรในธุรกิจในฐานะที่เป็นผู้ให้บริการจะเพิ่มการลงทุนในสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสิ่งแวดล้อมและผลิตภัณฑ์สีเขียวเพื่อรองรับความต้องการของผู้บริโภคหรือไม่ สำหรับภาคการท่องเที่ยวถือเป็นกรณีศึกษาที่น่าสนใจเนื่องจากมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและนักท่องเที่ยวต่างมีความกังวลด้านสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยวมีลักษณะไม่เหมือนอุตสาหกรรมการผลิตทั่วไป รวมถึงกฎหมายที่ไม่ให้ความสำคัญและการละเลยปัญหาสิ่งแวดล้อม (Alvarez et al., 2001) สอดคล้องกับ Mari and Jago (2010) กล่าวถึงธุรกิจการจัดงานว่าต้องพิจารณาเช่นเดียวกับสถานการณ์การท่องเที่ยวและให้ความสำคัญในการตรวจสอบแต่ละภาคส่วนของอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องจากผู้จัดงานนิยมจัดงานในจุดหมายปลายทางสีเขียวมากขึ้น ดังนั้น เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าด้านบริการให้กับธุรกิจสถานที่จัดงาน ตลอดจนบรรณรักษ์ให้พนักงานและลูกค้าร่วมกันใช้ทรัพยากรภายในองค์กรอย่างคุ้มค่า การดำเนินงานสถานที่จัดงานจึงควรเน้นการดำเนินงานที่ให้ความสำคัญด้านสิ่งแวดล้อม

สำหรับสถานที่จัดงาน (Venue) นับเป็นองค์ประกอบสำคัญในอุตสาหกรรมไมซ์ (เกิดศิริ เจริญวิศาล, 2552: 3) ปัจจุบันอุตสาหกรรมไมซ์ยังไม่มี

เกณฑ์มาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมโดยตรงหากเป็นเพียงการนำมาตรฐานที่เกี่ยวข้องมาปรับใช้ ดังนั้น เพื่อให้องค์การทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมไมซ์สามารถนำผลลัพธ์ด้านระดับความสำคัญแต่ละปัจจัยไปพัฒนาเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง และส่งเสริมวิธีการนำตัวชี้วัดไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานและสร้างความแตกต่างเพื่อเพิ่มโอกาสทางธุรกิจ นำมาซึ่งผลประโยชน์ความสำเร็จและการยอมรับในระดับนานาชาติ สนองต่อนโยบายของภาครัฐที่ต้องการผลักดันประเทศไทยให้ก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมไมซ์ในภูมิภาคเอเชีย แสดงถึงศักยภาพของประเทศไทยในระดับมาตรฐานสากล และเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับประเทศชาติในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนสำหรับอุตสาหกรรมไมซ์ต่อไป ทั้งนี้ การวิจัยมีข้อจำกัดด้านเวลาและมุ่งเน้นสถานที่จัดงานในภาคใต้ตอนล่างเนื่องจากเป็นภูมิภาคที่มีสถานที่จัดงานน้อยกว่าภูมิภาคอื่นๆ ในประเทศ ดังนั้น โรงแรมจึงมีนัยสำคัญในการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการนำไปใช้

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อระบุและศึกษาระดับความสำคัญของตัวชี้วัดด้านสิ่งแวดล้อมในสถานที่จัดงานสำหรับอุตสาหกรรมไมซ์ ความคิดเห็นของผู้รับบริการต่อตัวชี้วัดสิ่งแวดล้อมของสถานที่จัดงานและเพื่อให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง แก้ไข และนำไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสถานที่จัดงานสำหรับอุตสาหกรรมไมซ์

ทฤษฎีและแนวคิด

การวิจัยในครั้งนี้ได้นำทฤษฎี แนวคิดเกี่ยวกับอุตสาหกรรมไมซ์ การประชุมสีเขียว และแนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมสำหรับอุตสาหกรรมไมซ์ โดยมุ่งศึกษาระดับความสำคัญของปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมของผู้รับบริการต่อเกณฑ์มาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของสถานที่จัดงานสำหรับอุตสาหกรรมไมซ์จาก

ทฤษฎีเศรษฐกิจศาสตร์ผู้บริโภค(เกิดศิริ เจริญวิศาล, 2552: 12) ทำให้ทราบว่า ผู้บริโภคแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ (1) ผู้บริโภคคนสุดท้าย (2) ผู้บริโภคในอุตสาหกรรมซึ่งสอดคล้องกับ Sheth and Mittal (2004: 12) ที่แบ่งตลาดเป็นตลาดครัวเรือนและตลาดธุรกิจ และตลาด คือ บุคคลหรือองค์กรที่มีความต้องการที่จะได้รับการตอบสนอง มีเงินที่จะซื้อ หรือจ่ายและมีความเต็มใจที่จะซื้อ (Etzel, Walker and Stanton, 2001: 662) และลูกค้าที่มีศักยภาพ มีความจำเป็นหรือความต้องการผลิตภัณฑ์/บริการซึ่งเต็มใจและสามารถที่จะแลกเปลี่ยน (McCarthy and Perreault, 2006: 575) ดังนั้น ตลาดประกอบด้วยบุคคลหรือองค์กรที่มีความจำเป็นหรือความต้องการ มีเงินและมีอำนาจ และมีความเต็มใจที่จะซื้อ และองค์กรธุรกิจไม่ได้ทำการขายเพียงอย่างเดียว แต่ยังซื้อวัตถุดิบ ชิ้นส่วน บริการ และซื้อในปริมาณที่สูงด้วย อย่างไรก็ตามนักท่องเที่ยวในธุรกิจไมซ์มีความต้องการในสินค้าและบริการที่แตกต่างจากกลุ่มท่องเที่ยวอื่น เช่น กระบวนการในการตัดสินใจใช้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ (Berkman et al., 1986: 42-44; Hinkin and Tracey, 2003: 17-26; Kotler et al., 2006: 235-259)

สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) และผู้ประกอบการอุตสาหกรรมไมซ์ จึงต้องการส่งเสริมให้อุตสาหกรรมไมซ์เป็นการประชุมสีเขียว เพื่อส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม อีกทั้งเป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มไมซ์ในต่างประเทศที่มุ่งเน้นการจัดงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการสัมผัสประสบการณ์ในการต้อนรับและวัฒนธรรมอันงดงามของประเทศไทย โดยธุรกิจสีเขียวถือเป็นโอกาสของประเทศไทย เพราะหากเทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคอาเซียนยังไม่มีประเทศไหนหันมาจับธุรกิจด้านนี้ โดยจากนโยบายการประชุมสีเขียวมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 ทำให้เห็นภาพชัด 2 ด้าน คือ การใช้พลังงานของประเทศลดน้อยลง และยังมีผลต่อเนื่องต่อสถิติการลดการใช้พลังงานภายในประเทศและเรื่องคาร์บอนเครดิตสำหรับประเทศกำลังพัฒนา (สสป.,

2554) จึงเป็นนโยบายที่สร้างจุดเด่นให้กับการจัดประชุมและเป็นเครื่องมือทางการตลาดของอุตสาหกรรมไมซ์ ที่เน้นการส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีให้กับผู้ประกอบการ รวมถึงลูกค้าที่ใช้บริการ ลดการใช้พลังงาน และสื่อให้ลูกค้าเลือกใช้บริการผลิตภัณฑ์หรือบริการที่เป็นสัญลักษณ์สีเขียวในการอนุรักษ์โลกและส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) และตระหนักในผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม โดยพิจารณาร่วมกับระบบมาตรฐานสากล (ISO)

ดังนั้น งานวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาสถานที่จัดงานเกี่ยวกับมาตรฐานสิ่งแวดล้อมสำหรับอุตสาหกรรมไมซ์ จึงได้นำระบบมาตรฐาน หรือ ISO (International Organization for Standardization) ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมไมซ์มาเป็นเกณฑ์ในการกำหนดตัวชี้วัดมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมจำนวน 6 มาตรฐาน ได้แก่ (1) มาตรฐานความปลอดภัยด้านอาหาร (ISO 22000: Food Safety Standard) (2) ระบบการบริหารความปลอดภัยสำหรับการจัดงานไมซ์ (TISI 22300: (MSMS) MICE Security Management System) (3) มาตรฐานระบบการบริหารด้านพลังงาน (ISO 50001: Energy Management Standard) (4) มาตรฐานระบบบริหารงานคุณภาพ (ISO 9001: Quality Management System) (5) มาตรฐานการบริหารจัดการไมซ์อย่างยั่งยืน (ISO 20121: Event Sustainability Management Standard) และ (6) มาตรฐานว่าด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม (ISO 26000: Social Responsibility) ซึ่งเป็นมาตรฐานสากลที่ได้รับการยอมรับนำมาเป็นหลักเกณฑ์แนวทางการกำหนดมาตรฐานสิ่งแวดล้อมสถานที่จัดงานสำหรับอุตสาหกรรมไมซ์ โดยมีการกำหนดกรอบแบบตัวชี้วัดด้านมาตรฐานสิ่งแวดล้อมสถานที่จัดงานออกเป็น 8 ประเด็น ได้แก่ (1) ทางกายภาพ (2) พลังงาน และภาวะเรือนกระจก (3) น้ำ (4) ขยะมูลฝอย (5) อากาศ กลิ่นและเสียง (6) อัคคีภัย (7) การสาธารณสุข สุขภาพและความปลอดภัย และ (8) สังคมและการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นซึ่งเป็นมุมมองการวัดด้านสิ่งแวดล้อมที่มีความสำคัญยิ่ง

ตารางที่ 1 กรอบรูปแบบตัวชี้วัดด้านมาตรฐานสิ่งแวดล้อมสถานที่จัดงานที่ผู้วิจัยได้สกัดมาจากมาตรฐาน ISO (1=ISO 9001, 2=ISO 50001, 3=ISO 20121, 4=ISO 22000, 5=ISO 26000, 6=TSI 22300)

ลักษณะ	องค์ประกอบด้านมาตรฐานสิ่งแวดล้อมสถานที่จัดงาน					
1. ทางกายภาพ	1	2	3	4	5	6
ลักษณะ	1. การออกแบบที่รองรับผู้ใช้บริการในทุกกลุ่ม รวมทั้งเด็ก คนชรา และคนพิการ					●
	2. มีห้องประชุมย่อยที่เป็นห้องเฉพาะและมีการออกแบบตกแต่งเป็นเอกลักษณ์		●			
	3. มีพื้นที่ปลูกไม้ยืนต้นที่เป็นพันธุ์ที่ดูแลง่ายยังยืนไม่เน่าอย่างร้อยละ 10 ของพื้นที่สถานที่จัดงาน				●	
	4. ห้องประชุมและภูมิทัศน์โดยรอบตกแต่งสวยงามมีเอกลักษณ์มีความเป็นไทยหรือท้องถิ่น		●			
	5. จัดมุมเครื่องดื่มและอาหารว่างเพื่อให้ผู้เข้าร่วมการประชุมบริการตัวเอง			●		●
	6. เลือกห้องประชุมให้เหมาะสมกับผู้เข้าร่วมประชุม					
	7. ตกแต่งสถานที่โดยใช้ไม้ประดับที่ปลูกในกระถาง หรือดูเพราะำแทนการใช้ดอกไม้เพื่อลดปริมาณขยะ รวมถึงสามารถหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ได้		●			
	8. จัดบริการอาหารจานเดียวสำหรับการประชุมที่มีผู้เข้าร่วมการประชุมต่ำกว่า 20 คน				●	
	9. มีสถานที่บริการอาหารแยกต่างหากจากห้องประชุม	●				
	10. มีบริเวณสำหรับจัดเตรียมของว่างไว้ภายนอกห้องประชุม				●	

ตารางที่ 1 กรอบรูปแบบตัวชี้วัดด้านมาตรฐานสิ่งแวดล้อมสถานที่จัดงานที่ผู้วิจัยได้ศึกษามากมาตรฐาน ISO (ต่อ)
(1=ISO 9001, 2=ISO 50001, 3=ISO 20121, 4=ISO 22000, 5=ISO 26000, 6=TISI 22300)

ลักษณะ	องค์ประกอบด้านมาตรฐานสิ่งแวดล้อมสถานที่จัดงาน					
	1	2	3	4	5	6
ลักษณะงาน	11. มีที่จอดรถเพียงพอกรณีประชุมเต็มอัตรา ซึ่งสามารถจอดรถได้ทั้งรถขนาด 4 ล้อ และรถบรรทุกทั้งหมดที่สามารถกันพื้นที่จอดรถให้ฝ่ายจัดประชุมได้					
	12. ไม่ใช้ผ้าปูโต๊ะ/เก้าอี้ ในการจัดเลี้ยงหรือจัดประชุม					
	13. มีการเลือกใช้อาหารและวัตถุดิบที่เป็นของสดตามฤดูกาล ปลอดภัยจากพิษ และมีในท้องถิ่นที่จัดงาน					
	14. มีการใช้พันธุ์ไม้ท้องถิ่นเป็นองค์ประกอบหลักในการตกแต่งพื้นที่					
	15. ใช้วัสดุอุปกรณ์และเทคนิคโดยที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลดอุปกรณ์ฟุ่มเฟือย เช่น ผ้าปูแก้วน้ำพลาสติก					
ลักษณะการบริการ	2. พนักงาน 1. มีการประชาสัมพันธ์ให้แขกเตรียมตัวและจอดรถเพื่อลดการสูญเสียน้ำมันเชื้อเพลิงและภาวะ					
	2. มีไฟส่องสว่างแยกกันระหว่างพื้นที่เวทีกับพื้นที่นั่งประชุม					
	3. ประชาสัมพันธ์การจัดประชุมผ่านทางเว็บไซต์อินเทอร์เน็ตจดหมายข่าวอิเล็กทรอนิกส์ หรือทางอีเมลล์					

ตารางที่ 1 กรอบรูปแบบตัวชี้วัดด้านมาตรฐานสิ่งแวดล้อมสถานที่จัดงานที่ผู้วิจัยได้สกัดมาจากมาตรฐาน ISO (ต่อ)
(1=ISO 9001, 2=ISO 50001, 3=ISO 20121, 4=ISO 22000, 5=ISO 26000, 6=TISI 22300)

ลักษณะ	องค์ประกอบด้านมาตรฐานสิ่งแวดล้อมสถานที่จัดงาน					
	1	2	3	4	5	6
โทรศัพท์	4. ระบุในจดหมายเชิญให้มีการส่งแบบตอบรับการเข้าร่วมการประชุมทางอีเมลหรือทางโทรศัพท์					
	5. สามารถปรับลดความสว่างได้ตามต้องการ					
	6. เป็นหลอดไฟ LED ชนิดประหยัดพลังงาน					
	7. จัดทำเอกสารการประชุมโดยการจัดพิมพ์เอกสารทั้ง 2 หน้า					
	8. จัดพิมพ์เอกสารประชุมที่เป็นสีขาว-ดำ เท่านั้น					
	9. เครื่องปรับอากาศประหยัดพลังงานมีประสิทธิภาพสูง กำหนดปรับตั้งอุณหภูมิไว้ที่ 25-26 องศาเซลเซียส					
	10. ผู้เข้าร่วมการประชุมสามารถดาวน์โหลดไฟล์ข้อมูลได้จากอินเทอร์เน็ต					
	11. ปิดเครื่องฉาย LCD หรือเลือกเป็น Stand-by Mode หากไม่ได้ใช้เป็นเวลานาน					
	12. มีการติดตั้งประตูอัตโนมัติเพื่อป้องกันการสูญเสียความเย็นจากอาคาร					
	13. มีการออกแบบอาคารที่สามารถประหยัดพลังงานโดยใช้แสงธรรมชาติช่วยแทนการใช้หลอดไฟส่องสว่าง					

ตารางที่ 1 กรอบรูปแบบตัวชี้วัดด้านมาตรฐานสิ่งแวดล้อมสถานที่จัดงานที่ผู้วิจัยได้สกัดมาจากมาตรฐาน ISO (ต่อ)

(1=ISO 9001, 2=ISO 50001, 3=ISO 20121, 4=ISO 22000, 5=ISO 26000, 6=TIISI 22300)

ลักษณะ	องค์ประกอบด้านมาตรฐานสิ่งแวดล้อมสถานที่จัดงาน					
	1	2	3	4	5	6
14. มีพนักงานในภาคอุตสาหกรรมควบคุมการใช้พลังงานในแต่ละบริเวณ			●			
15. ลดการใช้ไฟฟ้า ร้อยละ 30 ของการใช้ทั้งหมด		●				
16. มีการติดตั้งเครื่องตั้งเวลาเพื่อควบคุมการใช้พลังงาน แสงสว่างในอาคาร		●				
17. การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการปรุงอาหารและเครื่องดื่มที่จัดเตรียมไว้ให้ผู้เข้าประชุม		●				
18. การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกระหว่างการเตรียมงานและสถานที่ตลอดจนช่วงจัดงานประชุม		●				
19. เลือกใช้กระดาษรีไซเคิล		●				
20. แจ้งให้ผู้เข้าร่วมการประชุมได้ใช้เสื้อชูชีพและเสื้อนอกกระหว่างการประชุม เพื่อลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์		●				
3. น้ำ		●				
1. ลดการใช้น้ำลงอย่างน้อย ร้อยละ 20 ของการใช้ทั้งหมด						●
2. มีบ่อน้ำดื่มสะอาดที่ดื่มได้มาตรฐาน						
3. จัดบริการน้ำดื่มในขวดแก้วหรือเหยือกพร้อมแก้วเปล่า						●

ตารางที่ 1 กรอบรูปแบบตัวชี้วัดด้านมาตรฐานสิ่งแวดล้อมสถานที่จัดงานที่ผู้วิจัยได้สกัดมาจากมาตรฐาน ISO (ต่อ)
(1=ISO 9001, 2=ISO 50001, 3=ISO 20121, 4=ISO 22000, 5=ISO 26000, 6=TISI 22300)

ลักษณะ	องค์ประกอบด้านมาตรฐานสิ่งแวดล้อมสถานที่จัดงาน					
	1	2	3	4	5	6
ลักษณะ	4. จัดให้มีที่รองรับและเก็บน้ำฝนเพื่อนำมาใช้ประโยชน์การใช้ น้ำป่าและน้ำบาดาล					
	5. มีการนำน้ำที่ผ่านการใช้แล้วหรือน้ำที่ผ่านการบำบัดและฟื้นฟูคุณภาพแล้วมาใช้ประโยชน์ที่เหมาะสมและปลอดภัยเพื่อลดการใช้น้ำใหม่					
	4. ขยะมูล					
	1. มีระบบคัดแยกหรือกำจัดขยะเป็นสัดส่วน					
	2. มีการติดตั้งตะแกรงดักขยะที่ท่อ					
ปล่อย	3. ลดการใช้โฟมและพลาสติก ใช้วัสดุหรืออุปกรณ์ที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ในการตกแต่งสถานที่ หรือสามารถนำกลับมาใช้หรือรับประทานได้ทั้งหมด					
	4. เตรียมถังขยะแยกประเภทสำหรับขยะรีไซเคิลและขยะมูลฝอยทั่วไปอย่างเพียงพอ					
	5. อากาศ					
	1. มีระบบป้องกันกลิ่นและควันเข้าสู่พื้นที่ประชุม					
	2. มีพัดลมระบายอากาศแยกส่วนสำหรับบริเวณที่อนุญาตให้สูบบุหรี่					
เสียง	3. มีผนังห้องสามารถซับเสียงจากภายนอกและภายในห้องประชุมได้					
	4. ตำแหน่งติดตั้งเครื่องปรับอากาศ (คอยล์ร้อน) ไม่ก่อความรำคาญและกระทบสิ่งแวดล้อม					
	ในอากาศ					

ตารางที่ 1 กรอบรูปแบบตัวชี้วัดด้านมาตรฐานสิ่งแวดล้อมสถานที่จัดงานที่ผู้วิจัยได้สกัดมาจากมาตรฐาน ISO (ต่อ) (1=ISO 9001, 2=ISO 50001, 3=ISO 20121, 4=ISO 22000, 5=ISO 26000, 6=TI(SI 22300)					
ลักษณะ	องค์ประกอบด้านมาตรฐานสิ่งแวดล้อมสถานที่จัดงาน				
	1	2	3	4	5
	●				
	5. แยกพื้นที่อุปกรณ์เป็นสัดส่วน อากาศถ่ายเทได้ดีและห่างจากพื้นที่จัดประชุมและห้องอาหาร มากกว่า 10 เมตร				
	●				
	6. มีการออกแบบพื้นที่เพื่อป้องกันเสียงรบกวนจากภายนอก-ภายใน เข้าและออก จากสถานที่ จัดประชุม				
	●				
	7. มีการออกแบบพื้นที่เพื่อป้องกันฝุ่นละอองจากภายนอก-ภายใน เข้าและออก จากสถานที่ จัดประชุม				
	●				
	6. ทัศนียภาพ 1. ติดตั้งอุปกรณ์ส่งสัญญาณเตือนเพลิงไหม้เพื่อให้หนีไฟสามารถส่งเสียงทั่วถึงในบริเวณ สถานที่จัดงาน				
	●				
	2. มีระบบดับเพลิงอัตโนมัติ (Sprinkle) ที่ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่ในตำแหน่ง เหมาะสม				
	●				
	3. การจัดให้มีระบบท่อและหัวฉีดน้ำดับเพลิงครอบคลุมอาคารและห้องประชุม				
	●				
	4. มีบันไดหนีไฟและเส้นทางหนีไฟ				
	●				
	5. มีเครื่องดับเพลิงและสายฉีดน้ำดับเพลิงที่มีประสิทธิภาพพร้อมใช้งาน				
	●				

ตารางที่ 1 กรอบรูปแบบตัวชี้วัดด้านมาตรฐานสิ่งแวดล้อมสถานที่จัดงานที่ผู้วิจัยได้สกัดมาจากมาตรฐาน ISO (ต่อ)
(1=ISO 9001, 2=ISO 50001, 3=ISO 20121, 4=ISO 22000, 5=ISO 26000, 6=TSI 22300)

ลักษณะ	องค์ประกอบด้านมาตรฐานสิ่งแวดล้อมสถานที่จัดงาน	1	2	3	4	5	6
7. มาตรฐานสุข	1. มีระบบเครือข่ายในการติดต่อแจ้งข่าวและขอความช่วยเหลือไปยังเครือข่ายที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ	●					
ความปลอดภัย	2. ห้องปฐมพยาบาลพร้อมเจ้าหน้าที่พยาบาล						●
	3. มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยทั้งที่จุดจอดรถและบริเวณที่จัดประชุม						●
	4. มีกล้องที่วงจรปิดในพื้นที่จอดรถและบริเวณที่จัดประชุม						●
	5. มีสัญญาณเตือนภัยกรณีที่เกิดเหตุภัยพิบัติ						●
	6. มีระบบตรวจสอบโลหะหรือวัตถุระเบิดบริเวณเข้าสถานที่จัดงานที่จัดประชุม						●
	7. การจัดการสาธารณสุข (มีการจัดการสภาพแวดล้อมที่ดีสะอาดดูแลรักษาสภาพทางสาธารณสุขที่ดีในสถานประกอบการเพื่อป้องกันการเกิดโรค)	●					
	8. คุณภาพของอาหารและเครื่องดื่มที่มีความสะอาดปลอดภัย รสชาติดี			●			
	9. มีห้องน้ำแยก ชาย-หญิง อยู่ในบริเวณที่ใช้ได้สะดวก ปลอดภัยและสะอาด						●
	10. อำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการทุกประเภทสำหรับการใช้บริการ และการเข้าออกพื้นที่	●					

ตารางที่ 1 กรอบรูปแบบตัวชี้วัดด้านมาตรฐานสิ่งแวดล้อมสถานที่จัดงานที่ผู้วิจัยได้สกัดมาจากมาตรฐาน ISO (ต่อ)
(1=ISO 9001, 2=ISO 50001, 3=ISO 20121, 4=ISO 22000, 5=ISO 26000, 6=TISI 22300)

ลักษณะ	องค์ประกอบด้านมาตรฐานสิ่งแวดล้อมสถานที่จัดงาน					
	1	2	3	4	5	6
8. สังคมและการมีส่วนร่วม ของท้องถิ่น	1. มีแผนงานและกิจกรรมที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม					●
	2. มีกิจกรรมบริการชุมชนรอบองค์กรเป็นประจำ				●	
	3. มีการร่วมมือกับชุมชนในการดูแลสิ่งแวดล้อม				●	
	4. การรวมกลุ่มกันในองค์กรออกแบบขึ้นในการเลือกสถานที่จัดงานที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม				●	
	5. ส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการโดยคำนึงถึงความยั่งยืนโดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด				●	
	6. แพลตฟอร์มประชุมสีเขียวให้กับลูกค้าเพื่อลดค่าใช้จ่าย				●	
	7. ให้ความรู้เรื่องการพัฒนาอย่างยั่งยืนกับพนักงาน	●				
	8. เพิ่มโอกาสในการแข่งขันทางธุรกิจกับคู่ค้า หน่วยงานภาครัฐและเอกชนกับการนำแนวทางปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืนทางธุรกิจ	●				

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มผู้รับบริการ เป็นประชากรที่จัดงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมไมซ์ กล่าวคือ เป็นองค์กรจัดงานหรือเป็นเจ้าภาพจัดงาน (Organizers) และเป็นกลุ่มที่มีการตัดสินใจเลือกสถานที่จัดงานศูนย์ประชุม (Convention and Exhibition Center) และศูนย์ประชุมที่อยู่ในโรงแรม (Convention Hotel) (สสพ., 2558) โดยผู้วิจัยได้กำหนดใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purpose Sampling) โดยเลือกองค์กรกลุ่มตัวอย่างจากการรวบรวมบัญชีรายชื่อ (Sampling Frame) ที่เป็นข้อมูลย้อนหลังและล่วงหน้าจากปฏิทินการจัดงานของททท. และ สสพ. ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 – 2557 มาพิจารณาความถี่ในการจัดงาน (Judgment Sampling) ตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไปของปฏิทินจัดงานที่อ้างอิง เพื่อให้แน่ใจว่าจะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนในการตอบแบบสอบถามที่ยังคงดำเนินกิจการอย่างต่อเนื่อง โดยใช้การแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งประชากรตามลักษณะขององค์กร (Psychographic Data) เป็น 4 กลุ่มย่อย คือ (1) เจ้าภาพจัดงานที่เป็นบริษัททั่วไป จำนวน 51 องค์กร (2) เจ้าภาพจัดงานที่เป็นสมาคมจำนวน 35 องค์กร (3) เจ้าภาพจัดงานที่เป็นหน่วยงานของรัฐและสถาบันการศึกษาจำนวน 92 องค์กร และ (4) กลุ่มตัวแทนผู้จัดงานหรือผู้จัดงานมืออาชีพ จำนวน 77 องค์กร สรุปองค์กรที่เข้าเกณฑ์เป็นกลุ่มตัวอย่างขององค์กรผู้รับบริการได้ 255 องค์กร

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่มีลักษณะคำถามปลายปิดและคำถามปลายเปิดซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลขององค์กรที่ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความสำคัญของตัวแปรต่อเกณฑ์มาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของสถานที่จัดงานสำหรับอุตสาหกรรมไมซ์

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามและความคิดเห็นของผู้รับบริการต่อตัวชี้วัดสิ่งแวดล้อมของสถานที่จัดงานและข้อเสนอแนะอื่นๆ ของสถานที่จัดงานสำหรับอุตสาหกรรมไมซ์

ข้อมูลทุติยภูมิ ผู้วิจัยได้จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการประชุมสีเขียว การพัฒนาอย่างยั่งยืนสำหรับสถานที่จัดงาน แนวคิดของอุตสาหกรรมไมซ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประมวลผลโดยใช้ค่าสถิติพรรณนา การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อใช้ในการวิเคราะห์และบรรยายหาคำตอบ

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก (ร้อยละ 60.40) เป็นเพศหญิง และผู้ให้ข้อมูลเกือบครึ่ง (ร้อยละ 43.50) มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี รองลงมา ร้อยละ 27.30 มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี ส่วนผู้ให้ข้อมูลเพียงร้อยละ 19.20 มีอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี และร้อยละ 10.00 มีอายุ 51 ปีและมากกว่า ตามลำดับ โดยผู้ให้ข้อมูลเกินครึ่ง (ร้อยละ 65.10) มีวุฒิการศึกษาขั้นสูงสุดในระดับปริญญาตรี รองลงมา ร้อยละ 29.80 มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโท และในระดับปริญญาเอกมีร้อยละ 2.70 ส่วนวุฒิการศึกษาขั้นสูงสุดต่ำกว่าปริญญาตรีมีเพียงร้อยละ 2.40 ระดับตำแหน่ง พบว่า ผู้ให้ข้อมูลเกือบครึ่ง (ร้อยละ 43.10) มีตำแหน่งเป็นผู้จัดการฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดงานขององค์กร รองลงมา ร้อยละ 21.20 ตำแหน่งเป็นเลขาฝ่ายประสานงาน ร้อยละ 11.30 มีตำแหน่งเป็นผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดงานขององค์กร ร้อยละ 5.10 และ ร้อยละ 4.30 มีตำแหน่ง

เป็นนักวิชาการ และนายกสมาคม ตามลำดับ ส่วนตำแหน่งอื่นๆ ร้อยละ 15.00 เป็นตำแหน่งผู้บริหารระดับกลางที่มีความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับการจัดงานขององค์กรทั้งสิ้น นอกจากนี้ ผู้ให้ข้อมูลครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50.00) มีประสบการณ์ในการรับผิดชอบการจัดงานอยู่ระหว่าง 1-5 ปี รองลงมาร้อยละ 33.00 มีประสบการณ์ในการรับผิดชอบการจัดงานอยู่ระหว่าง 6-10 ปี และมีเพียงร้อยละ 17.00 ที่มีประสบการณ์ในการรับผิดชอบการจัดงานมา 11 ปี และมากกว่า สำหรับประสบการณ์ในการรับผิดชอบการจัดงานน้อยที่สุด คือ 1 ปี และมากที่สุด คือ 20 ปี โดยมีประสบการณ์ในการรับผิดชอบการจัดงานเฉลี่ย คือ 7 ปี

ผลการศึกษาระดับความสำคัญของตัวแปรต่อเกณฑ์มาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของสถานที่จัดงานสำหรับอุตสาหกรรมไมซ์ให้ความสำคัญต่อตัวชี้วัดในปัจจัยทั้ง 8 ด้านของสถานที่จัดงานโดยระดับมากที่สุดในปัจจุบัน 4 ด้าน คือ (1) พลังงานและภาวะเรือนกระจก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.40) (2) ทางกายภาพ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.39) (3) สังคมและการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.35) และ (4) ขยะมูลฝอย (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.23) ขณะที่ให้ความสำคัญระดับมากในปัจจุบันที่เหลือ ได้แก่ (1) น้ำ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.20) (2) อากาศ กลิ่นและเสียง (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.20) (3) สาธารณสุข สุขภาพและความปลอดภัย (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.20) และ (4) ทัศนียภาพ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.19) ตามลำดับ

ซึ่งความคิดเห็นของผู้รับบริการต่อตัวชี้วัดสิ่งแวดล้อมของสถานที่จัดงานถือเป็นการให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง แก้ไข และนำไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสถานที่จัดงานสำหรับอุตสาหกรรมไมซ์ พบว่า ปัจจัยทั้ง 4 ด้านที่มีความสำคัญมากที่สุดต่อเกณฑ์มาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของสถานที่จัดงานสำหรับอุตสาหกรรมไมซ์ ประกอบด้วย

1. พลังงานและภาวะเรือนกระจก มีตัวชี้วัด 20 ตัว ซึ่งให้ความสำคัญมากที่สุดในตัวชี้วัดต่อไปนี้ (1) ลดการใช้ไฟฟ้าร้อยละ 30 ของการใช้ทั้งหมด (4.63)

(2) เป็นหลอดไฟ LED ชนิดประหยัดพลังงาน (4.58) และ (3) เครื่องปรับอากาศประหยัดพลังงานมีประสิทธิภาพสูงกำหนดปรับตั้งอุณหภูมิไว้ที่ 25-26 องศาเซลเซียส (4.57)

2. ทางกายภาพ มีตัวชี้วัด 15 ตัว ซึ่งให้ความสำคัญมากที่สุดในตัวชี้วัดต่อไปนี (1) เลือกห้องประชุมให้เหมาะสมกับผู้เข้าร่วมประชุม (4.63) (2) มีการเลือกใช้อาหารและวัตถุดิบที่เป็นของสดตามฤดูกาลปลอดสารพิษและมีในท้องถิ่นที่จัดงาน (4.57) และ (3) มีพื้นที่ปลูกไม้ยืนต้นที่เป็นพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของพื้นที่สถานที่จัดงาน (4.48)

3. สังคมและการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น มีตัวชี้วัด 8 ตัว ซึ่งให้ความสำคัญมากที่สุดในตัวชี้วัดต่อไปนี (1) แพคเกจการประชุมสีเขียวให้กับลูกค้าเพื่อลดค่าใช้จ่าย (4.63) (2) การรวมกลุ่มกันในองค์กรนอกแกลในซีในการเลือกสถานที่จัดงานที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (4.57) และ (3) เพิ่มโอกาสในการแข่งขันทางธุรกิจกับคู่ค้าหน่วยงานภาครัฐและเอกชนกับการนำแนวทางการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืนทางธุรกิจ (4.35)

4. ชยะมูลฝอย มีตัวชี้วัด 4 ตัว ซึ่งให้ความสำคัญมากที่สุดใน 1 ตัวชี้วัดคือ (1) ลดการใช้โฟมและพลาสติกใช้วัสดุหรืออุปกรณ์ที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ในการตกแต่งสถานที่หรือสามารถนำกลับบ้านหรือรับประทานได้ทั้งหมด (4.35)

สรุปและอภิปรายผล

ผลการศึกษาระดับความสำคัญของตัวชี้วัดด้านสิ่งแวดล้อมของสถานที่จัดงานสำหรับอุตสาหกรรมไมซ์ควรให้ความสำคัญในการลงทุนและกำหนดนโยบายเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในตัวชี้วัดที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งมีรายละเอียดของตัวชี้วัดรวม 44 ตัวชี้วัด ใน 4 ปัจจัย ดังนี้

1. พลังงานและภาวะเรือนกระจกมีตัวชี้วัดทั้งหมด 20 ตัว ทั้งนี้ ในงานวิจัยพบว่า การลดใช้ไฟฟ้าร้อยละ 30 ของการใช้ทั้งหมด การใช้หลอดไฟ LED ชนิดประหยัดพลังงาน และการใช้เครื่องปรับอากาศประหยัดพลังงานมีประสิทธิภาพสูงกำหนดปรับตั้งอุณหภูมิไว้ที่ 25-26 องศาเซลเซียส เป็นสิ่งที่ผู้รับบริการให้ความสำคัญมากที่สุดซึ่งสถานที่จัดงานควรมีการกำหนดนโยบายและนำไปปรับใช้เพื่อลดการใช้พลังงาน

2. ทางกายภาพมีตัวชี้วัดทั้งหมด 15 ตัว ทั้งนี้ ในงานวิจัยพบว่า การเลือกห้องประชุมให้เหมาะสมกับผู้เข้าร่วมประชุม การเลือกใช้อาหารและวัตถุดิบที่เป็นของสดตามฤดูกาลปลอดสารพิษและมีในท้องถิ่นที่จัดงาน และมีพื้นที่ปลูกไม้ยืนต้นที่เป็นพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของพื้นที่สถานที่จัดงานเป็นสิ่งที่ผู้รับบริการให้ความสำคัญมากที่สุดซึ่งตัวชี้วัดทั้ง 3 ตัว สถานที่จัดงานสามารถนำไปปฏิบัติได้ทันทีตั้งแต่การเลือกห้องประชุมให้พอเหมาะกับจำนวนผู้เข้าร่วมไม่เล็กหรือใหญ่จนเกินไป การใช้วัตถุดิบตามฤดูกาลซึ่งเป็นการลดค่าใช้จ่าย รวมถึงการมีพื้นที่สีเขียวเพื่ออากาศอันบริสุทธิ์ให้กับผู้เข้าร่วมประชุมได้พักผ่อนหย่อนใจ

3. สังคมและการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นมีตัวชี้วัดทั้งหมด 8 ตัว ทั้งนี้ ในงานวิจัยพบว่า การมีแพ็คเกจการประชุมสีเขียวให้กับลูกค้าเพื่อลดค่าใช้จ่าย การรวมกลุ่มกันในองค์กรออกเอนซ์ในการเลือกสถานที่จัดงานที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และการเพิ่มโอกาสในการแข่งขันทางธุรกิจกับคู่ค้าหน่วยงานภาครัฐและเอกชนกับการนำแนวทางการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืนทางธุรกิจเป็นสิ่งที่ผู้รับบริการให้ความสำคัญที่สุด เนื่องด้วยปัจจุบันการประชุมสีเขียวถือเป็นการจัดงานที่มีความยั่งยืนและทุกฝ่ายทั้งภาครัฐและเอกชนในประเทศต่างต้องให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันเพื่อให้สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้

4. ขยะมูลฝอยมีตัวชี้วัดทั้งหมด 4 ตัว ทั้งนี้ ในงานวิจัยพบว่า การลดการใช้โฟมและพลาสติกใช้วัสดุหรืออุปกรณ์ที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ในการตกแต่งสถานที่หรือสามารถนำกลับบ้านหรือรับประทานได้ทั้งหมดเป็นสิ่งที่ผู้ให้บริการให้ความสำคัญมากที่สุด สถานที่จัดงานจึงควรมีการจัดงบประมาณในการอบรมเรื่องวัสดุอุปกรณ์ ขยะและการรีไซเคิล เพื่อให้พนักงานมีความรู้ความเข้าใจและนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รักษาสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

1. เนื่องจากการวิจัยนี้ ศึกษาเฉพาะกลุ่มผู้ให้บริการในภาพรวมที่เป็นกลุ่มเป้าหมายที่จัดงานไมซ์ในภาคใต้ตอนล่าง จึงควรเพิ่มพื้นที่ในการศึกษาในภูมิภาคอื่นๆ เพื่อจะได้นำไปศึกษาเชิงเปรียบเทียบเพื่อให้ได้ข้อสรุปด้านเกณฑ์ตัวชี้วัดด้านสิ่งแวดล้อมระดับประเทศที่ชัดเจนขึ้น

2. เนื่องจากงานวิจัยนี้ ศึกษาเฉพาะสถานที่จัดงานในภาพรวมศูนย์ประชุมและสถานที่จัดงานที่อยู่ในโรงแรมเท่านั้น จึงควรมีการศึกษาสถานที่จัดงานประเภทอื่นๆ ด้วย

3. ควรศึกษาเพิ่มเติมถึงมาตรฐานสากลที่สามารถนำมาปรับใช้ได้กับแนวทางที่ได้กำหนดไว้เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี รวมถึงความต้องการของลูกค้าที่อาจเปลี่ยนแปลงได้

4. ในการศึกษาครั้งนี้ ได้พิจารณาปัจจัยและตัวชี้วัดค่อนข้างมาก จึงอาจทำให้ส่งผลต่อการนำปัจจัยและตัวชี้วัดที่ค้นพบไปกำหนดแนวทางมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของสถานที่จัดงานสำหรับอุตสาหกรรมไมซ์ในอนาคตไม่ชัดเจน ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป ผู้ศึกษาควรตัดปัจจัยและตัวชี้วัดบางตัวที่ไม่สำคัญออก

เอกสารอ้างอิง

- กัลยาณี ดีประเสริฐวงศ์. (2550). ระบบการจัดการความปลอดภัยของอาหารตาม
มาตรฐาน ISO 22000. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา.
- เกิดศิริ เจริญวิศาล. (2552). รูปแบบการตลาดที่เหมาะสมของสถานที่จัดงาน
สำหรับอุตสาหกรรมไมซ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ,
มหาวิทยาลัยแม่โจ้).
- ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย. (2556). โอกาสธุรกิจไมซ์ของประเทศไทย.
กระแสรักษ์, ฉ. 2386. สืบค้นเมื่อ 19 กรกฎาคม 2559,
จาก [https://www.kasikornresearch.com/th/k-
econanalysis/pages/ViewSummary.aspx?docid=31547](https://www.kasikornresearch.com/th/k-econanalysis/pages/ViewSummary.aspx?docid=31547)
- สมาคมส่งเสริมการประชุมนานาชาติ (ไทย). (2557). About TICA. สืบค้นเมื่อ
12 มิถุนายน 2559, จาก <http://www.tica.or.th/newweb/about.php>
- สำนักงานส่งเสริมการประชุมและนิทรรศการ (สสปน.). (2557). มาตรฐานสำหรับ
อุตสาหกรรมไมซ์. สืบค้นเมื่อ 16 มิถุนายน 2559,
จาก <http://www.businesseventsthailand.com>
- Alvarez, G.M., Jimenez, B. & Lorente, C. (2001). An analysis of
environmental management, organizational context and
performance of Spanish hotels. *Omega*, 29 (6), 457-471.
- Bergin-Seers, S., and Mair, J. (2008). Sustainable practice, awards and
accreditation programs in the tourism industry: impacts on
consumer purchasing behavior. *Gold
Coast, Australia: CRC for Sustainable Tourism*.

- Berkman, F. W., D. C. Dorf and L. R. Oakes. (1986). *Convention Management & Service*. Michican: Educational institute of the American Hotel & Motel Association.
- International Congress & Convention Association, ICCA. 2012. *Statistical Report on International Association and Corporate Meeting Market 2002-2011*. Retrieved June, 10 2016, from www.iccaworld.com
- Kotler, P. and Keller, K.L. (2012). *Marketing Management*. 14th ed. Upper Saddle River, New Jersey: Pearson Prentice Hall.
- Mair, J. & Jago, L. (2010). The development of a conceptual model of greening in the business events tourism sector. *Journal of Sustainable Tourism*, 18 (1), 77-94.
- McCarthy, E. J. and W. D. Perreault. (2006). *Essentials of Marketing*. 10th ed. New York: McGraw-Hill.
- Thailand Convention and Exhibition Bureau. (TCEB). *Thailand sustainable events guide*. Publication Year Not Specified, 1-104.
- World Commission on Environment and Development. (1987). *Our common future*. Oxford: Oxford, University Press.